

IUDICIVM DE COMETIS.

experientia docuit calamitates sequi. Sed eodem aut similes cōsecutae sunt etiam res alias: & euenerunt eodem a decimis maiores, cum nihil tale praecepsisset. Tenenda hic nobis est regula certissima. Non quicquid post aliud sequitur, ab eo, quod praecessit, efficitur. Nisi enim ita esset, quicquid post plenilunium (exempli gratia) homines agunt, plenum Lunæ lumen perfecisset. Quod omnium, quæ fingi possunt, longè absurdissimum est dictu.

Ostensum est dilucidè, Cometas non esse causas bellorum & interitus gentium aut mutationis Regnorum, nec vim aliquam peculiarem obtinuisse necandi Principes. Clare quoque patet, eos neque pestem neque annonæ caritatem inuenire, si verum est, quod isti ponunt, nempe siccitatem & aestum ab ipsis effici. Iam enim probatum est, à siccitate, in nostris præsertim regionibus, neque peste neque alios morbos pernitosos creari. Docuit etiam temporum omnium experientia, sicciores annos apud nos fœcundos potius, quam steriles existisse: quod proxime præcedentes 1556. & 1558. quibus duobus annis Cometae duo arserunt, & 1575, ut reliquos præteream, satis declarant. Certò igitur certius est, Cometas non esse causas effectrices naturales supra enumeratorum malorum.

Quod porrò neque effectiones quædam sint Cometae iam saepius commemoratarum calamitatum, patet. Qua ratione enim bellum, Principis alicuius mors, pestis, vel aliud aliquod ex supra recitatis malis Cometam pariant, imaginabile non est. Taceo, quod cum hypothesi pugnat. Omnes enim ponunt toties dicta mala, post Cometas seqq. non antecedere, aut simul evanire. At effectus non præcedit causam. Qui contra sentit, perinde facit atque is, qui hominem quempiam neque natum, neque conceptum ausit affirmare præclaras nescio quas res gessisse. Talia dicenti responderis recte, quod vulgo dicitur, capra nondum peperit, & hædus tamen saltat in tectis.

Sed nec eadem potest, tum Cometarum, tum enumeratorum malorum causa communis fingi. Cometarum

B causa

291916